

skal den dømte således i almindelighed anbringes i åbent fængsel.

Hovedreglen om, at fuldbyrdelse af fængselsstraf skal ske i åbent fængsel, er ikke til hinder for, at der administrativt fastsættes regler om, at fuldbyrdelse af straf for visse indsatte skal påbegyndes i en særlig modtagelses- eller visitationsafdeling i et lukket fængsel, f.eks. med henblik på at tilvejebringe det fornødne grundlag for at træffe afgørelse om i hvilken institution, straffen skal udstås, herunder om anbringelse skal ske i åbent eller lukket fængsel.

Bestemmelserne i stk. 2-4 regulerer adgangen til mod den dømtes vilje at lade straffen fuldbyrde (fuldbyrde påbegynde) i lukket fængsel, mens stk. 5 vedrører anbringelse i lukket fængsel efter den dømtes eget ønske.

Efter § 22, stk. 2, skal en straf af fængsel i mindst 5 år normalt fuldbyrdes i lukket fængsel. Er det efter den dømtes forhold i øvrigt ikke betænkeligt at lade straffen fuldbyrde i åbent fængsel, skal dette ske, jf. stk. 2, 2. pkt. Ved vurderingen af, om det uanset straffens længde ikke er betænkeligt at lade straffen fuldbyrde (fuldbyrde påbegynde) i åbent fængsel, kan der som hidtil bl.a. tages hensyn til f.eks. længden af en eventuel varetægtsperiode og dermed den resterende afsoningstid samt muligheden for prøveløsladelse.

Efter § 22, stk. 3 og 4, er der adgang til i visse tilfælde at lade straffen fuldbyrde i lukket fængsel, selv om de objektive betingelser i stk. 2 ikke er opfyldt.

Det gælder for det første, hvis det må anses for nødvendigt for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen, f.eks. de medindsattes børn, besøgende eller håndværkere m.fl., jf. stk. 3. Med denne bestemmelse sigtes bl.a. til tilfælde, hvor der ved anmeldelsen til straffuldbyrdelse foreligger kendskab til, at den dømte hører til gruppen af »negativt stærke« indsatte med deraf følgende risiko for overgreb på medindsatte eller personale, jf. pkt. 5.5.2.2.3., jf. pkt. 5.5.2.2.1., i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Anbringelse i lukket fængsel kan også ske, hvis der efter de i øvrigt foreliggende oplysninger om den dømte og efter kriminalitetens art er bestemte grunde til at antage, at den dømte ved anbringelse i åbent fængsel vil undvige eller begå strafbart eller groft disciplinært forhold eller udvise anden adfærd, der er åbenbart uforenelig med ophold i åbent fængsel, jf. stk. 4. Bedømmelsen af, om fuldbyrdelse af straf skal ske i lukket fængsel i medfør af denne bestemmelse, må bl.a. træffes på grundlag af en vurdering af den dømtes farlighed såvel under fængselsopholdet som under en eventuel undvigelse. Også oplysninger, der

begrunder en konkret undvigelsesrisiko eller risiko for indsmugling af og handel med euforiserende stoffer eller andre strafbare forhold, må tillægges betydning. Endvidere kan oplysninger om den pågældendes adfærd under tidligere ophold i kriminalforsorgens institutioner tillægges betydning, navnlig når den pågældende under sådanne ophold har givet anledning til betydelig ulempe eller gene for medindsatte, uden at denne adfærd blev afdækket, mens vedkommende fortsat var i institutionen, så der kunne være taget stilling til en eventuel overførsel til lukket fængsel.

Efter § 22, stk. 5, nr. 1, er der mulighed for i beskyttelsesøjemed at anbringe den dømte i lukket fængsel, selv om anbringelsen sker mod den dømtes vilje. Denne bestemmelse sigter bl.a. til »svage« indsatte, jf. pkt. 5.5.2.2.3., jf. pkt. 5.5.2.2.1., i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Endvidere kan der som hidtil ske anbringelse i Anstalten ved Herstedvester, såfremt det af lægelige grunde er nødvendigt at anbringe den dømte på denne institution, der er særligt indrettet på at modtage indsatte, der har behov for psykiatrisk behandling eller bistand.

§ 22, stk. 6, giver i overensstemmelse med den nuværende praksis mulighed for frivillig afsoning i lukket fængsel, hvis særlige familiemæssige eller andre personlige forhold, herunder arbejds- og uddannelsesmæssige forhold, taler for det.

Valg af afsoningsinstitution

Til § 23

Bestemmelsen regulerer valget af den konkrete afsoningsinstitution. Dette valg forudsætter, at der i medfør af lovforslagets §§ 21 og 22 er truffet afgørelse om, i hvilken institutionstype (arresthus, åbent fængsel eller lukket fængsel) straffen skal fuldbyrdes. Bestemmelsen svarer med enkelte ændringer, der i det væsentlige er af redaktionel karakter, til § 23 i Straffelovrådets lovudkast, jf. pkt. 5.5.2.3., jf. pkt. 5.5.2.2.4., i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det bemærkes i øvrigt, at et udvalg under Justitsministeriet for tiden overvejer, hvorvidt de grundlæggende principper for fordelingen af indsatte i kriminalforsorgens institutioner, herunder det geografiske nærhedsprincip, fortyndingsprincippet og princippet om fællesskab, bør lempes eller eventuelt erstattes af andre principper. Udvalget forventes at afslutte overvejelserne med en betænkning i begyndelsen af år 2000.

I stk. 1, 1. pkt., fastslås nærhedskriteriet som udgangspunktet for valget af det konkrete afsoningssted. Dette kriterium bygger på, at der er åbenbare fordele ved at lade den dømte afsones straffen i nærheden af sit